

Motion till riksdagen 2008/09:Ju16

av **Lena Olsson m.fl. (v)**
med anledning av prop. 2008/09:118

Straffet för mord m.m.

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att frågan om livstidsstraffets avskaffande ska utredas.
2. Riksdagen avslår förslaget om att straffmaximum för brott som begåtts av någon som ej fyllt 21 år höjs till 14 år.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillsättande av en parlamentarisk utredning för översyn av straffskalorna och straffnivåerna för alla brott.

2 Motivering

Vänsterpartiet har sedan början av 1990-talet lagt fram motioner om att livstidsstraffet bör avskaffas. Livstidsstraffet är omodernt och behäftat med flera avgörande nackdelar. Den som dömts till livstids fängelse kan inte förutse den faktiska verkställighetstiden eftersom tidpunkten för tidsbestämning av straffet påverkas av det då förhärskande politiska klimatet. Det tidsbestämda straffet påverkar naturligtvis också den dömdes möjlighet till rehabilitering och återanpassning negativt. Vi anser att frågan om avskaffande av livstidsstraffet bör utredas snarast. Härvid bör man analysera hur frågan lösts i andra länder som avskaffat detta straff, t.ex. Norge. Detta ska ges regeringen till känna.

I förevarande proposition läggs inget förslag fram om att avskaffa livstidsstraffet, däremot föreslås att straffskalan för mord ändras från fängelse i 10 år eller på livstid till fängelse i lägst 10 år och högst 18 år eller på livstid. Det föreslås även höjt straffmaximum till 18 år eller livstid för andra brott för vilka det är förskrivet fängelse både på viss tid och på livstid. Det föreslås också att det tidsbestämda fängelsestraffet vid flerfaldig brottslighet eller återfall i särskilt allvarlig brottslighet får bestämmas till högst 18 år. Vidare föreslås att den som begår något av de i propositionen angivna brotten före 21 års ålder får dömas till fängelse i upp till 14 år i stället för dagens 10 år.

Fel! Okänt namn på

Vänsterpartiet delar uppfattningen att det t.ex. vid mord är en alltför stor skillnad mellan det längsta tidsbestämda straffet fängelse i 10 år och livstidsstraff och som enligt oss lett till att vi har fått alltför livstidsdömda genom åren. Vi kan därför som en partiell reform, i avvaktan på att livstidsstraffet avskaffas och att påföljdssystemet ses över generellt, acceptera förslaget att höja straffmaximum gällande tidsbestämda straff för de i propositionen angivna brotten.

Vänsterpartiet motsätter sig samtidigt förslaget till straffhöjning när det gäller unga. Vi avslår således förslaget att den längsta strafftid som får ådömas någon för brott som begåtts före 21 års ålder höjs från 10 år till 14 år. Den motivering som regeringen ger – att undvika alltför höga tröskeeffekter i förhållande till längden på de fängelsestraff som kan ådömas vuxna – är inte hållbar. Som flera remissinstanser påpekat blir det med regeringens förslag i stället mycket höga tröskeeffekter i förhållande till den som begått brottet före 18 års ålder. Detta skall ges regeringen till känna.

Vänsterpartiet delar den uppfattning som bl.a. Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet givit uttryck för, att det i stället för en partiell reform borde göras en total översyn av straffskalorna och straffnivåerna för alla brott. Behovet av detta accentueras av att alltmer strafflagstiftning är en ren implementering av EU-direktiv eller rambeslut. Regeringen bör tillsätta en parlamentarisk utredning för denna översyn. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 3 mars 2009

Lena Olsson (v)

Rossana Dinamarca (v)

Amineh Kakabaveh (v)

Eva Olofsson (v)

Siv Holma (v)

Elina Linna (v)

Alice Åström (v)